Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (nionde avdelningen)

den 2 april 2020*

”Begäran om förhandsavgörande – Betaltjänster på den inre marknaden – Direktiv 2007/64/EG – Materiellt tillämpningsområde samt den personkrets som omfattas av direktivet – Betaltjänster som tillhandhålls i en annan valuta än euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet – Betaltjänster som tillhandahålls av ett kreditinstitut – Betalningstransaktioner som inte har genomförts eller genomförts bristfälligt – Ansvarig – Tillsynsförfarandet – Förfaranden för klagomål – Tvistlösning utanför domstol – Behöriga myndigheter”

I mål C-480/18,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Augstākā tiesa (Högsta domstolen, Lettland) genom beslut av den 13 juli 2018, som inkom till domstolen den 23 juli 2018, i ett förfarande som anhängiggjorts av

”PrivatBank” AS

ytterligare deltagare i rättegången:

Finanšu un kapitāla tirgus komisija,

meddelar

DOMSTOLEN (nionde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden S. Rodin samt domarna K. Jürimäe och N. Piçarra (referent),

generaladvokat: G. Pitruzzella,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Lettlands regering, genom I. Kucina och J. Davidoviča, båda i egenskap av ombud,

– Tjeckiens regering, genom M. Smolek, J. Vláčil och L. Dvořáková, samtliga i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom I. Naglis och H. Tserepa-Lacombe, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 7 november 2019 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

* Rättegångsspråk: lettiska.

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 2.2, 20, 21, 75 och 80–82 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG (EUT L 319, 2007, s. 1), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG av den 16 september 2009 (EUT L 302, 2009, s. 97) (nedan kallat direktiv 2007/64).

2 Begäran har framställts i ett förfarande som anhängiggjorts av ”Privatbank” AS, ett kreditinstitut med säte i Lettland, angående lagenligheten av ett beslut av Finanšu un apitāla tirgus komisija (finans- och kapitalmarknadskommissionen, Lettland) (nedan kallad finanskommissionen) att ålägga bolaget böter på grund av att en betalningstransaktion inte har genomförts.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

3 Direktiv 2007/64 har upphävts och ersatts genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64 (EUT L 337, 2015, s. 35), med verkan från och med den 13 januari 2018. Med hänsyn till tidpunkten för de aktuella omständigheterna är emellertid direktiv 2007/64 fortfarande tillämpligt i det nationella målet.

4 Skälen 5, 6, 8, 10, 11, 14, 20, 43, 46 och 50–52 i direktiv 2007/64 har följande lydelse:

”(5) Denna rättsliga ram bör trygga samordning av nationella bestämmelser om verksamhetskrav, marknadstillträde för nya betaltjänstleverantörer, informationskrav samt rättigheter och skyldigheter för betaltjänstanvändare och -leverantörer. …

(6) Det är dock inte lämpligt att den rättsliga ramen är heltäckande. Dess tillämpning bör begränsas till betaltjänstleverantörer vilkas huvudsakliga verksamhet består i att tillhandahålla betaltjänster till betaltjänstanvändare. …

…

(8) Det är nödvändigt att specificera de kategorier av betaltjänstleverantörer som lagligen får tillhandahålla betaltjänster inom [unionen], dvs. kreditinstitut som från användare tar emot insättningar som kan användas för att finansiera betalningstransaktioner, vilka även i fortsättningen bör omfattas av tillsynskraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut [(EUT L 177, 2006, s. 1)]. …

…

(10) … Det är därför lämpligt att införa en ny kategori av betaltjänstleverantörer, nedan kallad ’betalningsinstitut’, genom att föreskriva att fysiska och juridiska personer som faller utanför de befintliga kategorierna enligt stränga och heltäckande villkor får auktoriseras att tillhandahålla betaltjänster inom gemenskapen. …

(11) … Kraven på betalningsinstituten bör avspegla det faktum att dessa ägnar sig åt mer specialiserad och begränsad verksamhet, som ger upphov till risker som är mer begränsade och lättare att övervaka och kontrollera än de risker som uppstår inom kreditinstitutens bredare verksamhetsutbud. …

…

(14) Det är nödvändigt att medlemsstaterna utser de myndigheter som ska ansvara för att meddela auktorisation till betalningsinstitut, utföra kontroller och besluta om återkallande av auktorisationerna. … Alla beslut som fattas av de behöriga myndigheterna bör dock kunna bestridas inför domstol. …

…

(20) I och med att konsumenter och företag inte är i samma situation behöver de inte samma skyddsnivå. Trots att det är viktigt att sörja för konsumenternas rättigheter genom att införa bestämmelser för vilka det inte går att avtala om undantag, är det rimligt att låta företag och organisationer avtala om andra villkor. … Under alla förhållanden bör vissa centrala bestämmelser i detta direktiv dock alltid vara tillämpliga, oavsett användarens ställning.

…

(43) För att betalningar inom gemenskapen ska göras mer effektiva, bör en maximal tid på en dag tillämpas för alla betalningsorder som initierats av betalaren i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet, inklusive betalningar och penningöverföringar. … Med tanke på att de nationella infrastrukturerna för betalningar ofta är mycket effektiva, bör medlemsstaterna, för att förhindra att de nuvarande servicenivåerna försämras, i lämpliga fall dock få behålla eller fastställa bestämmelser om kortare genomförandetider än en bankdag.

…

(46) … Med hänsyn till alla dessa överväganden är det, utom under onormala och oförutsägbara förhållanden, helt klart lämpligt att betaltjänstleverantören blir ansvarig för utförandet av en betalningstransaktion som denne har tagit emot från användaren, utom för betalningsmottagarens betaltjänstleverantörs handlingar och underlåtelser, för vilka endast betalningsmottagaren är ansvarig. … När betalningsbeloppet har krediterats den mottagande betaltjänstleverantörens konto, bör betalningsmottagaren omedelbart ha en fordran på sin betaltjänstleverantör för kreditering på sitt konto.

…

(50) Det är nödvändigt att se till att de bestämmelser i nationell lag som antas enligt detta direktiv genomförs effektivt. Därför bör det inrättas lämpliga förfaranden genom vilka det blir möjligt att framföra klagomål mot betaltjänstleverantörer som inte iakttar bestämmelserna och säkerställa att lämpliga, effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner åläggs vid behov.

(51) Medlemsstaterna bör, utan att det påverkar kundernas rätt att väcka talan inför domstol, säkerställa lättillgängliga och smidiga lågkostnadslösningar utanför domstol, vid tvister mellan betaltjänstleverantörer och konsumenter om de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i detta direktiv. …

(52) Medlemsstaterna bör avgöra om de behöriga myndigheter som utses för att auktorisera betalningsinstitut också kan vara behöriga myndigheter för förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol.”

5 Artikel 1.1 i direktiv 2007/64 har följande lydelse:

”I detta direktiv fastställs bestämmelser för hur medlemsstaterna ska skilja mellan följande sex kategorier av betaltjänstleverantörer:

a) Kreditinstitut i den mening som avses i artikel 4.1 a i direktiv 2006/48/EG, inbegripet inom gemenskapen belägna filialer, i den mening som avses i artikel 4.3 i [detta direktiv], till kreditinstitut med huvudkontor inom eller, i enlighet med artikel 38 i det direktivet, utanför gemenskapen.

…

d) Betalningsinstitut i den mening som avses i detta direktiv.

…”

6 I artikel 2 i direktiv 2007/64, med rubriken ”Räckvidd”, föreskrivs följande:

”1. Detta direktiv ska tillämpas på betaltjänster som tillhandahålls inom [unionen]. Avdelningarna III [Klarhet om villkoren och informationskraven för betaltjänster] och IV [Rättigheter och skyldigheter i avseende på tillhandahållande och användning av betaltjänster] i detta direktiv ska dock, med undantag av artikel 73 [Valuteringsdag och tillgängliga medel], endast tillämpas när såväl betalarens som betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, eller den ende betaltjänstleverantören i en betalningstransaktion, är etablerade i [unionen].

2. Avdelningarna III och IV ska tillämpas på betaltjänster som genomförs i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet.

…”

7 I artikel 4 i samma direktiv föreskrivs följande:

”I detta direktiv gäller följande definitioner:

…

4. *betalningsinstitut*: en juridisk person som har beviljats auktorisation i enlighet med artikel 10 att tillhandahålla och utföra betaltjänster inom unionen.

…

10. *betaltjänstanvändare*: en fysisk eller juridisk person som utnyttjar en betaltjänst i egenskap av antingen betalare eller betalningsmottagare eller i båda dessa egenskaper.

11. *konsument*: en fysisk person som enligt de avtal om betaltjänster som omfattas av detta direktiv agerar vid sidan av sin närings- eller yrkesverksamhet.

…”

8 I artikel 20 i direktiv 2007/64, med rubriken ”Utseende av behöriga myndigheter”, vilken återfinns i avdelning II, som i sin tur har rubriken ”Betaltjänstleverantörer”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska till behöriga myndigheter med ansvar för auktorisation och tillsyn av betalningsinstitut som ska utföra de åligganden som är föreskrivna enligt denna avdelning utse antingen offentliga myndigheter eller sådana organ som erkänns i nationell lagstiftning eller av offentliga myndigheter som enligt nationell lagstiftning uttryckligen har fått sådant bemyndigande inklusive nationella centralbanker.

…

2. Medlemsstaterna ska se till att de enligt punkt 1 utsedda behöriga myndigheterna har alla befogenheter som de behöver för att fullgöra sina uppgifter.

…

5. Punkt 1 ska inte medföra att de behöriga myndigheterna måste övervaka någon annan del av betalningsinstitutens verksamhet än tillhandahållande av betaltjänster som förtecknas i bilagan …”

9 I artikel 21 i direktivet, som även den återfinns i avdelning II däri, och har rubriken ”Tillsyn”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska se till att de kontroller som de behöriga myndigheterna genomför för att kontrollera löpande överensstämmelse med denna avdelning är proportionella och tillräckliga och motsvarar de risker som betalningsinstituten exponeras för.

För att kontrollera att denna avdelning efterlevs ska de behöriga myndigheterna särskilt ha rätt att vidta följande åtgärder:

a) Kräva att betalningsinstitutet tillhandahåller all information som krävs för att övervaka efterlevnaden.

b) Genomföra inspektion på plats på betalningsinstitutet, hos ombud eller filialer som tillhandahåller betaltjänster under betalningsinstitutets ansvar eller hos enheter på vilka betaltjänstverksamhet har lagts ut på entreprenad.

c) Utfärda rekommendationer och riktlinjer och, i tillämpliga fall, bindande administrativa bestämmelser.

…

2. Utan att det påverkar förfaranden för återkallande av auktorisationer och bestämmelser i straffrättslig lagstiftning ska medlemsstaterna svara för att deras behöriga myndigheter mot betalningsinstituten och mot dem som har ett bestämmande inflytande över betalningsinstitutetens verksamhet, när dessa överträder bestämmelser i lagar och andra författningar om tillsyn av och om verksamhet i form av betaltjänstverksamhet, kan besluta om sanktioner eller vidta åtgärder i syfte att särskilt avbryta observerade överträdelser eller orsakerna till sådana överträdelser.

…”

10 Det framgår av artikel 51.1 första meningen i direktivet att om betaltjänstanvändaren inte är konsument, får parterna bland annat avtala om att artikel 75 i samma direktiv helt eller delvis inte ska tillämpas.

11 I artikel 75 i direktiv 2007/64, med rubriken ”Betalningstransaktioner som inte genomförts eller genomförts bristfälligt”, föreskrivs följande:

”1. Om en betalningsorder har initierats av betalaren, ska dennes betaltjänstleverantör inför betalaren ansvara för att betalningstransaktionen genomförs korrekt, … om han inte för betalaren och i förekommande fall betalningsmottagarens betaltjänstleverantör kan styrka att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör har mottagit betalningstransaktionens belopp i enlighet med artikel 69.1, i vilket fall betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska vara ansvarig inför betalningsmottagaren för att betalningstransaktionen genomförs korrekt.

Om betalarens betaltjänstleverantör är ansvarig enligt det första stycket ska denne utan onödigt dröjsmål återbetala beloppet av den icke genomförda eller bristfälliga betalningstransaktionen till betalaren och i förekommande fall återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den bristfälligt genomförda betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

Om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är ansvarig enligt det första stycket ska denne omedelbart ställa betalningstransaktionens belopp till betalningsmottagarens förfogande och i förekommande fall kreditera betalningsmottagarens betalkonto med motsvarande belopp.

…

2. …

Om en betalningstransaktion inte genomförs eller vid brister i genomförandet av den och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör inte är ansvarig enligt det första och det andra stycket ska betalarens betaltjänstleverantör vara ansvarig inför betalaren. Om betalarens betaltjänstleverantör är ansvarig ska denne på lämpligt sätt och utan onödigt dröjsmål återbetala beloppet av den icke genomförda eller bristfälliga betalningstransaktionen till betalaren och återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den bristfälligt genomförda betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

…”

12 I artikel 80 i direktivet, med rubriken ”Klagomål”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska se till att det inrättas förfaranden för att göra det möjligt för betaltjänstanvändare och andra berörda parter, däribland konsumentorganisationer, att till de behöriga myndigheterna anmäla klagomål som rör betaltjänstleverantörers påstådda överträdelser av bestämmelserna i nationell lagstiftning om genomförande av direktivets bestämmelser.

2. I lämpliga fall, och utan att det påverkar rätten att få saken prövad i domstol i enlighet med nationell processlagstiftning, ska klaganden i svaret från de behöriga myndigheterna informeras om de förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol som anges i artikel 83.”

13 Artikel 81 i nämnda direktiv har rubriken ”Sanktioner”. I punkt 1 i denna artikel föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelser av nationella bestämmelser som har antagits i enlighet med detta direktiv och ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att se till att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.”

14 Artikel 82 i direktiv 2007/64 har rubriken ”Behöriga myndigheter”. I punkt 1 i denna artikel föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska vidta alla åtgärder som krävs för att se till att de förfaranden för klagomål och de sanktioner som föreskrivs i artikel 80.1 och i artikel 81.1 handläggs av de myndigheter som givits befogenhet att se till att de bestämmelser i nationell lagstiftning som antagits enligt kraven i detta avsnitt efterlevs.”

15 Artikel 83 i direktivet har rubriken ”Förfaranden för tvistlösning utanför domstol”. I punkt 1 i denna artikel föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska se till att det införs lämpliga och effektiva förfaranden för klagomål och tvistlösning för att avgöra tvister mellan betaltjänstanvändare och deras betaltjänstleverantörer om rättigheter och skyldigheter enligt detta direktiv, varvid befintliga organ ska utnyttjas när så är lämpligt.”

16 Det framgår av artikel 86 i direktivet, med rubriken ”Fullständig harmonisering”, att medlemsstaterna, utan att det påverkar tillämpningen av de undantag som räknas upp i direktivet, i den mån direktivet ”innehåller harmoniserade bestämmelser inte [får] behålla eller införa andra bestämmelser än de som föreskrivs i detta direktiv”.

Lettisk rätt

17 I artikel 2.3 i Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likums (lagen om betaltjänster och elektroniska pengar, *Latvijas Vēstnesis*, 2010, nr 43), i den lydelse som är tillämplig på omständigheterna i det nationella målet (nedan kallad lagen om betaltjänster), föreskrivs följande:

”Artiklarna 57–96 och 98–104 i denna lag är tillämpliga på betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster i Lettland, om betalarens respektive betalningsmottagarens leverantörer befinner sig i en medlemsstat och tillhandahåller betaltjänster i euro eller i en medlemsstats nationella valuta.”

18 I artikel 49 i lagen om betaltjänster föreskrivs följande:

”[Finanskommissionen] har, för att kontrollera att institutens verksamhet uppfyller kraven i denna lag, rätt att

1. begära att ett institut lämnar de uppgifter som behövs för kontrollen,

2. genomföra inspektioner av institut.”

19 Artikel 56 punkterna 1 och 2 i lagen om betaltjänster har följande lydelse:

”(1) Om [finanskommissionen] finner att ett institut inte uppfyller kraven i kapitel II–VI i denna lag … eller i direkt tillämpliga rättsakter som antagits av unionens institutioner, ska den uppmana institutet att omedelbart vidta nödvändiga åtgärder för att komma till rätta med situationen.

(2) Utöver bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel har [finanskommissionen] rätt att vidta en eller flera av följande åtgärder:

…

5) påföra böter på upp till 100 000 [lettiska lats (LVL) (cirka 140 000 euro)].”

20 Artikel 99 i lagen om betaltjänster har följande lydelse:

”(1) Om en betalare har initierat en betalningsorder, ska dennes betaltjänstleverantör vara ansvarig gentemot betalaren för att betalningen utförs korrekt, såvida betalaren inte kan bevisa för betalaren och, i förekommande fall, betalningsmottagarens betaltjänstleverantör att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör har mottagit betalningsbeloppet i enlighet med artikel 94.1 i denna lag. Om betalarens betaltjänstleverantör kan bevisa detta, är det betalningsmottagarens betaltjänstleverantör som är ansvarig för att betalningen genomförs korrekt.

…

(9) Om en betalningstransaktion inte genomförs eller vid brister i genomförandet av den och om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör inte är ansvarig i enlighet med denna artikel, ska betalarens betaltjänstleverantör vara ansvarig gentemot betalaren.

(10) Om betalarens betaltjänstleverantör är ansvarig i enlighet med punkt 9 i denna artikel, ska denne leverantör utan dröjsmål till betalaren återbetala beloppet för den betalningstransaktion som inte har genomförts eller som det förekommit brister vid genomförandet av eller återställa kontoställningen på betalarens betalkonto till den som skulle ha förelegat om den bristfälligt genomförda betalningstransaktionen inte hade ägt rum.”

21 I artikel 105 i lagen om betaltjänster föreskrivs följande:

”…

(2) I enlighet med lagstiftningen ska [finanskommissionen] pröva klagomål från betaltjänstanvändare eller innehavare av elektroniska pengar som inte ska betraktas som konsumenter i den mening som avses i konsumentskyddslagen, avseende åsidosättande av bestämmelserna i kapitel VII[–]XIV i denna lag, om åsidosättandet allvarligt skadat eller sannolikt kommer att allvarligt skada de gruppintressen som tillkommer ovannämnda betaltjänstanvändare eller innehavare av elektroniska pengar (kollektiva intressen). …

…

(5) Om [finanskommissionen] under handläggningen av ett förvaltningsärende finner att en överträdelse av bestämmelserna i kapitel VII[–]XIV i denna lag allvarligt har skadat eller sannolikt kommer att allvarligt skada de kollektiva intressena för betaltjänstanvändare eller innehavare av elektroniska pengar som inte ska betraktas som konsumenter i den mening som avses i lagen om konsumentskydd, har den rätt att anta ett beslut som ålägger betaltjänstleverantören eller utgivaren av elektroniska pengar att upphöra med en överträdelse av bestämmelserna i kapitel VII[–]XIV I denna lag, och fastställa en frist för att genomföra de åtgärder som härvidlag krävs.

…”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

22 Den 16 november 2011 initierade Forcing Development Ltd en betalningsorder hos Privatbank, som detta bolag är kund hos, i syfte att överföra ett belopp på 394 138,12 amerikanska dollar (USD) (cirka 347 130 euro) till ett konto tillhörande en tredje man vilkets öppnats hos Bankas Snoras AB (nedan kallat Snoras), med säte i Litauen.

23 Samma dag, klockan 15:08, underrättade Lietuvos bankas (Litauens centralbank) Snoras om sitt beslut att ålägga Snoras ett moratorium och förbjuda Snoras att tillhandahålla alla typer av finansiella tjänster.

24 Återigen samma dag, klockan 15:24, översände Privatbank betalningsordern till Snoras inom ramen för SWIFT-systemet, debiterade Forcing Developments konto ett belopp på 394 138,12 USD (cirka 347 130 euro) och överförde medlen till motsvarande konto hos den sistnämnda banken.

25 Sedan de medel som Privatbank hade överfört mottagits av Snoras klockan 16:20 krediterade Snoras Privatbanks motsvarande konto, men på grund av Litauens centralbank moratorium, blockerade Snoras medlen på sistnämnda konto och varken krediterade tredje mans konto eller överförde medlen tillbaka till Privatbank.

26 Privatbank gjorde gällande en fordran på 394 138,12 USD (cirka 347 130 euro) gentemot Snoras.

27 Den 25 oktober 2012 ingav Forcing Development till finanskommissionen ett klagomål mot Privatbank och gjorde gällande att företaget inte hade återbetalat det belopp som ställts till dess förfogande för att verkställa betalningsordern.

28 Genom beslut av den 4 juli 2013 konstaterade finanskommissionen för det första att Privatbank, i enlighet med artikel 99.9 i lagen om betaltjänster, var ansvarigt för genomförandet av den betalningsorder som initierats av Forcing Development. Finanskommissionen förelade därefter Privatbank att bedöma nödvändigheten av att ändra sitt system och sina interna kontrollförfaranden och att senast den 30 augusti 2013 underrätta finanskommissionen om resultatet av denna bedömning. Slutligen påförde finanskommissionen Privatbank böter på 100 000 LVL (cirka 140 000 euro).

29 Detta beslut fastställdes av finanskommissionen genom beslut av den 17 oktober 2013. I det sistnämnda beslutet betonade finanskommissionen på nytt att Privatbank hade ådragit sig ansvar i enlighet med artikel 99.1–99.9 i lagen om betaltjänster, eftersom bolaget inte hade kunnat visa att Snoras hade mottagit beloppet inom den föreskrivna fristen. Finanskommissionen tillade att det inte hade visats att Privatbank och Forcing Development hade kommit överens om andra bestämmelser för att reglera deras ömsesidiga förbindelser.

30 I november 2013 väckte Forcing Development talan vid skiljedomstol med stöd av det avtal om förvaltning av transaktionskonton som bolaget hade ingått med Privatbank, och yrkade återbetalning av det belopp som ställts till Privatbanks förfogande för att verkställa betalningsordern.

31 Skiljedomstolen ogillade den 4 februari 2014 Forcing Developments talan. Den fann att Privatbank hade uppfyllt sina skyldigheter enligt artikel 99.1 i lagen om betaltjänster och enligt direktiv 2007/64, eftersom Snoras från Privatbank hade erhållit det belopp som krävdes för att verkställa den aktuella betalningsordern. Enligt skiljedomstolen innebär inte lagen om betaltjänster att betalarens betaltjänstleverantör är skyldig att förfoga över tillräckliga belopp på sina bankkonton för att omedelbart kunna verkställa eventuella betalningsorder från samtliga sina kunder. I denna lag föreskrivs endast en frist för betaltjänstleverantörerna – senast vid utgången av arbetsdagen efter den dag då de betalningsorder som initierats av användarna utfärdas – för att utföra sådana betalningsorder och följaktligen för att kreditera det belopp som krävs på mottagarens eller mottagarens betaltjänstleverantörs bankkonto.

32 Privatbank väckte talan vid Administratīvā apgabaltiesa (Regionala förvaltningsdomstolen, Lettland) om ogiltigförklaring av det i punkt 29 ovan nämnda beslutet av den 17 oktober 2013 och om ersättning för den ekonomiska skada som Privatbank påstod sig ha lidit. Privatbank gjorde till stöd för sin talan gällande att Snoras inte hade underrättat Privatbank om att betalningen inte hade verkställts inom den frist som föreskrevs i det avtal som reglerade deras respektive förbindelser. Privatbank bifogade skiljedomen av den 4 februari 2014 som bevisning.

33 Administratīvā apgabaltiesa (Regionala förvaltningsdomstolen) ogillade talan genom dom av den 5 augusti 2015. Nämnda domstol konstaterade dels att det var på grund av att Privatbank inte hade sett till att det fanns tillräckliga medel på dess konto hos Snoras som den betalningsorder som initierats av Forcing Development inte hade kunnat verkställas i tid, dels att Snoras enligt artikel 99 i lagen om betaltjänster inte var ansvarigt för att betalningsordern inte hade genomförts, eftersom bolaget inte förfogade över medel för att genomföra en sådan order. Vad gäller Privatbanks kredit hos Snoras konstaterade nämnda domstol att Privatbank juridiskt sett innehade det aktuella beloppet, även om Privatbank inte kunde få tillgång till det. Samma domstol drog härav slutsatsen att finanskommissionen, trots skiljedomen av den 4 februari 2014, gjort en korrekt bedömning när den fann att Privatbank hade åsidosatt artikel 99.9 i lagen om betaltjänster, förelade Privatbank att bedöma behovet av att ändra sitt system och förfaranden för intern kontroll och påförde Privatbank böter på 100 000 LVL (cirka 140 000 euro) för att undvika att sådana omständigheter upprepas. Administratīvā apgabaltiesa (Regionala förvaltningsdomstolen) beaktade inte skiljedomen av den 4 februari 2014.

34 Privatbank har överklagat domen från Administratīvā apgabaltiesa (Regionala förvaltningsdomstolen) till den hänskjutande domstolen.

35 Privatbank har för det första gjort gällande att domstolen i första instans överskred sin behörighet genom att hålla bolaget ansvarigt med stöd av artikel 99.9 i lagen om betaltjänster. Eftersom Privatbanks ansvar gentemot Forcing Development, vad gäller verkställigheten av den betalningsorder som är i fråga i det nationella målet, omfattas av civilrätten och inte av förvaltningsrätten, var den sistnämnda domstolen bunden av den skiljedom som meddelades den 4 februari 2014 av skiljedomstolen, som är behörig i tvistemål. Eftersom skiljedomstolen har slagit fast att Privatbank inte är ansvarig för att betalningsordern inte har fullgjorts, kan vidare finanskommissionen inte förelägga Privatbank att ändra sitt system för intern kontroll. Under dessa omständigheter finns det ingen grund för att påföra böter.

36 Privatbank har dessutom gjort gällande att artikel 99 i lagen om betaltjänster gör det möjligt att befria en tjänsteleverantör från allt ansvar gentemot användaren av dessa tjänster om de har avtalat om detta. Eftersom Privatbank och Forcing Development hade ingått ett avtal om förvaltning av transaktionskonton, enligt vilket det förstnämnda bolaget inte skulle vara ansvarigt för de medel som var under överföring mellan banksystemen, borde dess ansvar ha bedömts mot bakgrund av villkoren i nämnda avtal och inte mot bakgrund av artikel 99 i lagen om betaltjänster.

37 Finanskommissionen har i sitt yttrande över överklagandet inledningsvis påpekat att artikel 105.2 i lagen om betaltjänster ger den behörighet att pröva klagomål från betaltjänstanvändare som inte ska betraktas som konsumenter. Vidare har finanskommissionen påpekat att eftersom Privatbank är ett kreditinstitut och inte ett betalningsinstitut, i den mening som avses i artikel 4.4 i direktiv 2007/64, antogs beslutet av den 17 oktober 2013 med stöd av artikel 113 i Kredītiestāžu likums (lagen om kreditinstitut), som ger finanskommissionen behörighet att fatta beslut avseende kreditinstitut som inte följer den lagstiftning som är tillämplig på dem. Mot denna bakgrund anser finanskommissionen att Privatbank i egenskap av betaltjänstleverantör står under dess tillsyn, bland annat vad gäller bolagets ansvar enligt artikel 99 i lagen om betaltjänster, genom vilken artikel 75 i direktiv 2007/64 genomförs.

38 Som svar på en fråga från den hänskjutande domstolen om huruvida lagen om betaltjänster är tillämplig på en tvist om tillhandahållande av betaltjänster i amerikanska dollar, har finanskommissionen hävdat att ett kreditinstitut kan välja att låta tjänster som inte tillhandahålls i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet omfattas av lagens krav, om kreditinstitutet anser sig kunna uppfylla dessa krav för sådana tjänster. Finanskommissionen drog med stöd av Privatbanks interna regelverk slutsatsen att detta var det val som Privatbank gjort och undersökte följaktligen dess verksamhet mot bakgrund av de relevanta bestämmelserna i lagen om betaltjänster.

39 Härvidlag har finanskommissionen påpekat att även om det enligt lagen om betaltjänster, i enlighet med artikel 51 i direktiv 2007/64, är tillåtet att avtala om vissa undantag från dess bestämmelser när betaltjänstanvändaren inte är konsument, får en sådan möjlighet inte utnyttjas i ond tro genom att missbruka kreditinstitutets styrkeposition för att komma överens om ett ansvarssystem som syftar till att kringgå det system som föreskrivs i artikel 99 i lagen om betaltjänster och till att överföra hela ansvaret för att en betalningsorder inte genomförs på kunden. Det är således mot bakgrund av detta övervägande som det avtal om förvaltning av transaktionskonton som ingicks den 11 april 2005 mellan Privatbank och Forcing Development ska bedömas. Detta avtal inskränker sig emellertid inte till att avvika från tillämpningen av särskilda bestämmelser i direktiv 2007/64, utan strider helt mot detta direktiv.

40 Den hänskjutande domstolen vill få klarhet i huruvida det klagomålsförfarande som föreskrivs i lagen om betaltjänster är förenligt med direktiv 2007/64 när dessa tjänster inte tillhandahålls i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet. Vidare vill den hänskjutande domstolen få klarhet i huruvida de befogenheter som denna lag ger finanskommissionen inom ramen för ett sådant förfarande är förenlig med detta direktiv.

41 Den hänskjutande domstolen har härvidlag erinrat om att lagen om betaltjänster ger finanskommissionen rätt att pröva inte bara klagomål avseende betaltjänster som tillhandahålls i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet, utan även klagomål avseende betaltjänster som tillhandahålls i någon annan valuta, medan artikel 2.2 i direktiv 2007/64 begränsar tillämpligheten av de klagomålsförfaranden som föreskrivs i artiklarna 80–82 i direktivet till betaltjänster som tillhandahålls i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet.

42 Enligt den hänskjutande domstolen är tillämpningsområdet för artiklarna 20 och 21 i direktiv 2007/64 däremot inte begränsat till betaltjänster som tillhandahålls i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet. Det skulle således kunna utläsas av dessa bestämmelser, särskilt av artikel 20.5 i direktivet, att de myndigheter som medlemsstaterna är skyldiga att utse enligt dessa bestämmelser är behöriga att säkerställa att inte bara bestämmelserna i avdelning II i direktivet utan även bestämmelserna i avdelningarna III och IV i samma direktiv iakttas med avseende på betaltjänster som tillhandahålls i andra valutor än euro eller valutorna i medlemsstaterna utanför euroområdet.

43 Den hänskjutande domstolen anser slutligen att om den behörighet som enligt direktiv 2007/64 tillkommer nationella myndigheter, såsom finanskommissionen, även omfattar den verksamhet som bedrivs av betaltjänstleverantörer som tillhandahålls i tredjeländers valutor, bör gränserna för dessa myndigheters behörighet vid tillämpningen av artikel 75 i direktivet förtydligas.

44 Härvidlag har den hänskjutande domstolen konstaterat att lagen om betaltjänster inte ger finanskommissionen rätt att avgöra tvister mellan leverantörer och betaltjänstanvändare, eftersom en sådan behörighet snarare tillkommer parterna i transaktionen (artikel 104), ombudsmannen från Föreningen för Lettlands affärsbanker eller domstolarna (artikel 106). Under dessa omständigheter ska det utredas om finanskommissionen, inom ramen för det tillsynsförfarande som föreskrivs i artiklarna 20 och 21 i direktiv 2007/64, eller de klagomålsförfaranden som föreskrivs i artikel 80 i direktivet, är behörig att avgöra tvister mellan betalaren och betaltjänstleverantören som följer av de rättsförhållanden som avses i artikel 75 i nämnda direktiv, genom att fastställa vem som är ansvarig för att en betalningstransaktion inte har genomförts eller genomförts på ett bristfälligt sätt. Om frågan besvaras jakande är det viktigt att fastställa bevisvärdet av en skiljedom som meddelats i en tvist mellan en betalare och en betaltjänstleverantör.

45 Mot denna bakgrund beslutade av Augstākā tiesa (Högsta domstolen, Lettland) att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

”1) Är en nationell lagstiftning, i vilken det föreskrivs att finanskommissionen har rätt att pröva klagomål från betaltjänstanvändare, även beträffande betaltjänster som inte har genomförts i euro eller en valuta i medlemsstat [utanför euroområdet], och därmed kan pröva överträdelser av [lagen om betaltjänster] och ålägga sanktioner, förenlig med artikel 2.2 i direktiv [2007/64]?

2) Ska artiklarna 20.1, 20.5 och 21.2 i [direktiv 2007/64] tolkas så, att de föreskriver att den behöriga myndigheten kan utöva tillsyn och ålägga sanktioner även när det gäller betaltjänster som inte genomförs i euro eller valutan i en [medlemsstat] utanför euroområdet?

3) Har den behöriga myndigheten, med avseende på tillsyn enligt artiklarna 20 och 21 i [direktiv 2007/64] eller med avseende på förfaranden för klagomål enligt artiklarna 80–82 i [direktiv 2007/64], rätt att avgöra tvister mellan betalaren och betaltjänstleverantören som härrör från rättsliga förhållanden som åsyftas i artikel 75 i [direktiv 2007/64], genom att avgöra vem som är den ansvariga personen för den transaktion som inte har genomförts eller som har genomförts bristfälligt?

4) Ska den behöriga myndigheten beakta en skiljedom som meddelats avseende en tvist mellan en betaltjänstleverantör och en betaltjänstanvändare, när myndigheten utövar tillsyn enligt artiklarna 20 och 21 i [direktiv 2007/64] eller genomför förfaranden för klagomål enligt artiklarna 80–82 i [direktiv 2007/64]?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

46 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 2.2 i direktiv 2007/64 ska tolkas så, att den inte utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken den myndighet som avses i artikel 82 i direktivet är behörig att pröva klagomål och besluta om sanktioner för betaltjänster som tillhandahålls i ett tredjelands valuta.

47 Domstolen erinrar inledningsvis om att avdelningarna III och IV i direktiv 2007/64, vilka artikel 2.2 däri hänvisar till, avser dels klarhet om villkoren och informationskraven för betaltjänster som tillhandahålls av alla kategorier av tjänsteleverantörer som räknas upp i artikel 1 i direktivet, dels rättigheter och skyldigheter med avseende på tillhandahållande och användning av dessa tjänster. Dessa avdelningar är tillämpliga på betaltjänster som tillhandahålls i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet, under förutsättningen, som anges i artikel 2.1 i direktivet, att såväl betalarens som betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, eller den ende betaltjänstleverantören i betalningstransaktionen, är etablerade i unionen.

48 Det ska även understrykas att medlemsstaterna, enligt artikel 86 i direktiv 2007/64, i den mån det innehåller harmoniserade bestämmelser, inte får behålla eller införa andra bestämmelser än de som föreskrivs i detta direktiv.

49 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 37 i sitt förslag till avgörande, rör det sig i förevarande fall om ett område med delad befogenhet, i den mening som avses i artikel 2.2 jämförd med artikel 4.2 a FEUF, och eftersom unionen inte i direktiv 2007/64 har utövat sin lagstiftningsbefogenhet att harmonisera området för betaltjänster på den inre marknaden i en tredjestats valuta, är det tillåtet

för medlemsstaterna att för dessa betaltjänster göra tillämpliga bland annat de bestämmelser i avdelningarna III och IV i direktivet vilka i direktivet fastställs för betalningstjänster i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet.

50 Mot bakgrund av det ovanstående ska den första frågan besvaras enligt följande: Artikel 2.2 i direktiv 2007/64 ska tolkas så, att den inte utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken den myndighet som avses i artikel 82 i direktivet är behörig att pröva klagomål och besluta om sanktioner för betaltjänster som tillhandahålls i ett tredjelands valuta.

Den andra frågan

51 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artiklarna 20.5 och 21.2 i direktiv 2007/64 ska tolkas så, att den myndighet som avses i artikel 20.1 i direktivet är behörig att utföra kontroller och besluta om sanktioner vid överträdelse av den nationella lagstiftning som införlivar bestämmelserna i avdelningarna III och IV i nämnda direktiv när det gäller betaltjänster som tillhandahålls i en tredjestats valuta.

52 Den hänskjutande domstolen har för det första grundat förevarande fråga på konstaterandet att det materiella tillämpningsområdet för avdelning II i direktiv 2007/64, vilken bland annat inbegriper artiklarna 20 och 21 i direktivet, inte omfattas av ett undantag som är identiskt med det som anges i artikel 2.2 i direktivet och att bestämmelserna i denna avdelning följaktligen även är tillämpliga på betaltjänster som tillhandahålls i en annan valuta än euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet. Vidare har den hänskjutande domstolen av artikel 20.5 i direktiv 2007/64 dragit slutsatsen att de behöriga myndigheterna, i den mening som avses i denna bestämmelse, även har rätt att genomföra inspektioner för att kontrollera att bestämmelserna i avdelningarna III och IV i direktivet följs och att påföra sanktioner vid överträdelse av dessa bestämmelser.

53 Domstolen påpekar för det första att de behöriga myndigheterna i den mening som avses i artikel 20 i direktiv 2007/64 har till uppgift att övervaka betalningsinstituten för att kontrollera att bestämmelserna i avdelning II i direktivet efterlevs (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 mars 2016, Safe Interenvios, C-235/14, EU:C:2016:154, punkterna 91 och 93).

54 För det andra framgår det, såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 46 i sitt förslag till avgörande, förutom att artiklarna 20 och 21 i direktiv 2007/64 återfinns i kapitel 1, med rubriken ”Betalningsinstitut”, i avdelning II i direktivet, att de endast är tillämpliga på betalningsinstitut, såsom dessa definieras i artikel 4 led 4 i direktivet. Den personkrets som omfattas av tillämpningsområdet för dessa bestämmelser är således begränsad till den kategori betaltjänstleverantörer som utgörs av dessa betalningsinstitut, vilket innebär att kreditinstitut inte omfattas av detta tillämpningsområde.

55 Att kreditinstitut inte ingår i den personkrets som omfattas av tillämpningsområdet för avdelning II i direktiv 2007/64 bekräftas av skälen 8 och 11 i direktivet. Det framgår nämligen av dessa skäl att kreditinstitut som från användare tar emot insättningar som kan användas för att finansiera betalningstransaktioner ska fortsätta att uppfylla de tillsynskrav som fastställs i enlighet med direktiv 2006/48, medan betalningsinstitut, som ägnar sig åt mer specialiserad och begränsad verksamhet, som ger upphov till risker som är mer begränsade och lättare att övervaka och kontrollera än de risker som uppstår inom kreditinstitutens bredare verksamhetsutbud, omfattas av kraven i detta direktiv.

56 Det framgår av handlingarna i målet att Privatbank är ett kreditinstitut i den mening som avses i artikel 1.1 a i direktiv 2007/64, vilken hänvisar till artikel 4 led 1 a i direktiv 2006/48, och inte ett betalningsinstitut.

57 Eftersom den personkrets artiklarna 20 och 21 i direktiv 2007/64 är tillämpliga på inte omfattar kreditinstitut, saknas anledning att besvara den hänskjutande domstolens andra fråga.

Den tredje frågan

58 Den hänskjutande domstolen har ställt den tredje frågan för att få klarhet i huruvida artiklarna 20 och 21 i direktiv 2007/64, eller artiklarna 80–82 i direktivet, ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken de myndigheter som avses i dessa artiklar, inom ramen för sina respektive behörigheter, har rätt att avgöra tvister mellan en betalare och en betaltjänstleverantör som uppkommit till följd av att en betalningstransaktion inte genomförts eller genomförts på ett bristfälligt sätt, genom att i enlighet med artikel 75 fastställa vem som är ansvarig för att betalningstransaktionen inte genomförts eller genomförts på ett bristfälligt sätt.

59 Domstolen erinrar inledningsvis om att artiklarna 20 och 21 i direktiv 2007/64, såsom har konstaterats i punkterna 54 och 55 ovan, inte är tillämpliga när, såsom i det nationella målet, en av parterna i målet är ett kreditinstitut i den mening som avses i artikel 1.1 a i direktivet och inte ett betalningsinstitut i den mening som avses i artikel 4 led 4 i direktivet. Det saknas således anledning att besvara den tredje frågan i den del den avser artiklarna 20 och 21 i nämnda direktiv.

60 Vad därefter gäller artiklarna 80–82 i direktiv 2007/64 är följande att säga. Även om dessa bestämmelser enligt artikel 2.2 i direktivet inte är tillämpliga på betaltjänster som tillhandahålls i ett tredjelands valuta, är i förevarande fall, i den mån som den nationella lagstiftaren gjort dessa bestämmelser tillämpliga på sådana betaltjänster, domstolen icke desto mindre behörig att tolka nämnda bestämmelser i anledning av en begäran om förhandsavgörande (se, analogt, dom av den 21 december 2011, Cicala, C-482/10, EU:C:2011:868, punkt 17, och dom av den 13 mars 2019, E., C-635/17, EU:C:2019:192, punkt 35).

61 Det ska för det första konstateras att, såsom anges i skäl 50 i direktiv 2007/64, de förfaranden som föreskrivs i artiklarna 80–82 i direktivet syftar till att göra det möjligt att vidta åtgärder med anledning av klagomål mot betaltjänstleverantörer som inte följer de bestämmelser som de är skyldiga att följa, däribland bestämmelserna i avdelningarna III och IV i direktivet, och att säkerställa att effektiva, proportionella och avskräckande påföljder åläggs vid behov.

62 Det ska för det andra påpekas att utöver den skyldighet som medlemsstaterna har enligt artiklarna 80–82 i direktiv 2007/64 att inrätta klagomålsförfaranden för de syften som avses i dessa bestämmelser, är medlemsstaterna enligt artikel 83 i direktivet även skyldiga att införa förfaranden för tvistlösning utanför domstol för att avgöra tvister mellan användarna och betaltjänstleverantörerna när det gäller rättigheter och skyldigheter enligt detta direktiv, varvid befintliga organ ska utnyttjas när så är lämpligt. Såsom anges i skäl 51 i direktivet påverkar denna lättillgängliga lågkostnadslösning utanför domstol inte konsumenternas rätt att väcka talan vid domstol.

63 Av det ovan anförda följer att de förfaranden för tvistlösning utanför domstol som syftar till att avgöra tvister mellan betaltjänstleverantörer och betaltjänstanvändare, som föreskrivs i artikel 83 i direktiv 2007/64, har ett syfte som inte sammanfaller med syftet med de klagomålsförfaranden som föreskrivs i artikel 80 i direktivet. Syftet med de sistnämnda förfarandena är nämligen varken att lösa tvister mellan betaltjänstleverantörerna och betaltjänstanvändarna eller att fastställa ett civilrättsligt ansvar för den skada som lidits i detta sammanhang. Denna omständighet utesluter emellertid inte att den behöriga myndigheten, i den mening som avses i artikel 82 i direktiv 2007/64, kan tillämpa de nationella bestämmelser som genomför bestämmelserna i artikel 75 i direktivet, för att pröva huruvida ett klagomål som ingetts enligt artikel 80 i direktivet är välgrundat och för att vidta sanktionsåtgärder mot överträdelser av dessa bestämmelser, med tillämpning av artikel 81 i samma direktiv.

64 Härav följer att den myndighet som är behörig att pröva klagomål och ålägga sanktioner enligt artiklarna 80–82 i direktiv 2007/64 inte har rätt att inom ramen för sin behörighet enligt dessa bestämmelser avgöra tvister mellan betaltjänstleverantörer och betaltjänstanvändare. Denna slutsats bekräftas bland annat av artikel 80.2 i direktivet, enligt vilken denna myndighet, när den fattar beslut om ett klagomål från en betaltjänstanvändare, är skyldig att i förekommande fall informera betaltjänstanvändaren om de förfaranden för tvistlösning utanför domstol som inrättats i enlighet med artikel 83 i samma direktiv.

65 Det är riktigt att den behörighet som föreskrivs i artiklarna 80–82 i direktiv 2007/64 och i artikel 83 i direktivet kan utövas av en och samma nationella myndighet, såsom uttryckligen föreskrivs i artikel 83.1 i direktivet, jämförd med skäl 52 däri. Inte desto mindre förhåller det sig så, att även i ett sådant fall är de förfaranden för klagomål och sanktioner som avses i artiklarna 80–82 i direktiv 2007/64 och de förfaranden för tvistlösning utanför domstol som avses i artikel 83 i direktivet fortfarande åtskilda och självständiga, vilket innebär att de befogenheter som den nationella myndigheten har inom ramen för klagomålsförfaranden och sanktionsförfaranden inte kan utövas inom ramen för en tvistlösning utanför domstol och tvärtom.

66 För det tredje framgår det av artikel 51 i direktiv 2007/64 att om betaltjänstanvändaren inte är konsument, får parterna besluta att bland annat artikel 75 i direktivet inte, helt eller delvis, ska tillämpas. I skäl 20 i direktivet, mot bakgrund av vilket artikel 51 ska läsas, betonas nämligen att konsumenter och företag som inte befinner sig i samma situation inte behöver samma skyddsnivå. Trots att det är viktigt att sörja för konsumenternas rättigheter genom att införa bestämmelser för vilka det inte går att avtala om undantag, är det rimligt att låta företag och organisationer avtala om andra villkor. I samma skäl 20 tilläggs emellertid att vissa grundläggande bestämmelser i direktiv 2007/64 under alla omständigheter alltid bör vara tillämpliga, oavsett användarens ställning.

67 I förevarande fall framgår det av handlingarna i målet att Forcing Development, som är ett företag och inte en konsument i den mening som avses i artikel 4.11 i direktiv 2007/64, genom ett avtal om förvaltning av transaktionskonto, som ingicks den 11 april 2005, kommit överens med Privatbank om att bestämmelser i nationell rätt som genomför artikel 75 i direktivet inte skulle tillämpas på deras förbindelser, i egenskap av betaltjänstanvändare och betaltjänstleverantör.

68 Under dessa omständigheter, och såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 103 i sitt förslag till avgörande, ankommer det på den hänskjutande domstolen att bedöma huruvida detta avtal om förvaltning av transaktionskonton är förenligt med de nationella bestämmelser genom vilka direktiv 2007/64 genomförs, mot bakgrund av bland annat skäl 20 i direktivet.

69 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den tredje frågan besvaras enligt följande: Artiklarna 80–82 i direktiv 2007/64 ska tolkas så, att de inte ger den behöriga myndigheten, i den mening som avses i dessa bestämmelser, rätt att, med tillämpning av de kriterier som anges i artikel 75 i direktivet, avgöra tvister som uppkommer mellan betaltjänstanvändare och betaltjänstleverantörer på grund av att en betalningstransaktion inte har genomförts eller genomförs på ett bristfälligt sätt, när en sådan myndighet utövar sin behörighet att pröva klagomål från betaltjänstanvändare och att besluta om sanktioner för betaltjänstleverantörer vid åsidosättande av de tillämpliga bestämmelserna. Dessa tvister ska avgöras inom ramen för ett sådant förfarande för tvistlösning utanför domstol som avses i artikel 83 i direktiv 2007/64, utan att det påverkar den rätt att överklaga till domstol som föreskrivs i nationell processrätt. Om den nationella lagstiftaren har valt att koncentrera de befogenheter som följer dels av de nämnda artiklarna 80–82, dels av nämnda artikel 83, till en och samma myndighet, ska denna myndighet utöva var och en av dessa kategorier av befogenheter självständigt, och uteslutande inom ramen för respektive tillämpligt förfarande.

Den fjärde frågan

70 Den hänskjutande domstolen har ställt den fjärde frågan för att få klarhet i huruvida de myndigheter som är behöriga att utöva tillsynen enligt artiklarna 20 och 21 i direktiv 2007/64, respektive pröva klagomål och ålägga sanktioner enligt artiklarna 80–82 i direktivet ska beakta en skiljedom som meddelats inom ramen för en tvist mellan en betaltjänstanvändare och en betaltjänstleverantör.

71 Det ska inledningsvis påpekas att konstaterandena i punkterna 59 och 60 ovan även är tillämpliga på svaret på denna fråga. Å ena sidan är artiklarna 20 och 21 i direktiv 2007/64 inte tillämpliga i ett mål som det nationella målet, vilket gör det onödigt att besvara den del av frågan som avser tolkningen av dessa bestämmelser. Å andra sidan har den nationella lagstiftaren gjort artiklarna 80–82 i direktivet tillämpliga på betaltjänster som inte omfattas av direktivets tillämpningsområde, vilket motiverar att domstolen är behörig att besvara den delen av frågan.

72 I detta avseende konstaterar domstolen för det första att direktiv 2007/64 inte innehåller någon bestämmelse om bevisvärdet av en skiljedom inom ramen för de omprövnings- och sanktionsförfaranden som avses i artiklarna 80 och 82 i direktivet.

73 Av domstolens fasta praxis framgår att det i avsaknad av unionsbestämmelser på området ankommer på varje medlemsstat att fastställa de administrativa förfaranden och domstolsförfaranden, i vilka frågan om en handlings bevisvärde kan uppkomma, som gäller för talan som syftar till att säkerställa skyddet av de rättigheter som enskilda har till följd av unionsrätten, med iakttagande av likvärdighetsprincipen och effektivitetsprincipen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 december 1976, Rewe-Zentralfinanz och Rewe-Zentral, 33/76, EU:C:1976:188, punkt 5, och dom av den 26 juni 2019, Craeynest m.fl., C-723/17, EU:C:2019:533, punkt 54), och utan att inverka menligt på unionsrättens ändamålsenliga verkan (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 oktober 2015, Orizzonte Salute, C-61/14, EU:C:2015:655, punkt 50, och dom av den 27 juni 2018, Diallo, C-246/17, EU:C:2018:499, punkt 46).

74 Domstolen erinrar vidare om att förfarandena för klagomål och sanktioner enligt artiklarna 80–82 i direktiv 2007/64 och förfarandena för tvistlösning utanför domstol enligt artikel 83 i detta direktiv, vilka inbegriper skiljeförfaranden, har olika föremål och syften, såsom konstaterats i punkt 63.

75 Av detta följer att möjligheten att, inom ramen för klagomåls- och sanktionsförfaranden enligt artiklarna 80–82 i direktiv 2007/64, beakta en handling som ingetts inom ramen för ett förfarande för tvistlösning utanför domstol enligt artikel 83 i direktivet således begränsas med hänsyn till klagomåls- och sanktionsförfarandenas specifika syften och de subjektiva rättigheter som ska garanteras i detta sammanhang.

76 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den fjärde frågan besvaras enligt följande: Enligt principen om medlemsstaternas processuella autonomi får den nationella lagstiftaren ge den behöriga myndigheten rätt att, inom ramen för de klagomåls- och sanktionsförfaranden som avses i artiklarna 80–82 i direktiv 2007/64, beakta en skiljedom som avgör en tvist mellan den användare och den betaltjänstleverantör som berörs av dessa förfaranden, under förutsättning att det bevisvärde som tillerkänns denna skiljedom inom ramen för dessa förfaranden inte menligt kan påverka dessa förfarandens specifika mål och syften, de berörda personernas rätt till försvar, och denna myndighets självständiga utövande av de befogenheter och behörigheter den tilldelats, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att undersöka.

Rättegångskostnader

77 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (nionde avdelningen) följande:

1) **Artikel 2.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG av den 16 september 2009, ska tolkas så, att den inte utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken den myndighet som avses i artikel 82 i direktivet är behörig att pröva klagomål och besluta om sanktioner för betaltjänster som tillhandahålls i ett tredjelands valuta.**

2) **Den personkrets som artiklarna 20 och 21 i direktiv 2007/64, i dess lydelse enligt direktiv 2009/111, är tillämpliga på omfattar inte kreditinstitut.**

3) **Artiklarna 80–82 i direktiv 2007/64 ska tolkas så, att de inte ger den behöriga myndigheten, i den mening som avses i dessa bestämmelser, rätt att, med tillämpning av de kriterier som anges i artikel 75 i direktivet, avgöra tvister som uppkommer mellan betaltjänstanvändare och betaltjänstleverantörer på grund av att en betalningstransaktion inte har genomförts eller genomförs på ett bristfälligt sätt, när en sådan myndighet utövar sin behörighet att pröva klagomål från betaltjänstanvändare och att besluta om sanktioner för betaltjänstleverantörer vid åsidosättande av de tillämpliga bestämmelserna. Dessa tvister ska avgöras inom ramen för ett sådant förfarande för tvistlösning utanför domstol som avses i artikel 83 i direktiv 2007/64, i dess lydelse enligt direktiv 2009/111, utan att det påverkar den rätt att överklaga till domstol som föreskrivs i nationell processrätt. Om den nationella lagstiftaren har valt att koncentrera de befogenheter som följer dels av de nämnda artiklarna 80–82, dels av nämnda artikel 83, till en och samma myndighet, ska denna myndighet utöva var och en av dessa kategorier av befogenheter självständigt, och uteslutande inom ramen för respektive tillämpligt förfarande.**

4) **Enligt principen om medlemsstaternas processuella autonomi får den nationella lagstiftaren ge den behöriga myndigheten rätt att, inom ramen för de klagomåls- och sanktionsförfaranden som avses i artiklarna 80–82 i direktiv 2007/64, i dess lydelse enligt direktiv 2009/111, beakta en skiljedom som avgör en tvist mellan den användare och den betaltjänstleverantör som berörs av dessa förfaranden, under förutsättning att det bevisvärde som tillerkänns denna skiljedom inom ramen för dessa förfaranden inte menligt kan påverka dessa förfarandens specifika mål och syften, de berörda personernas rätt till försvar, och denna myndighets självständiga utövande av de befogenheter och behörigheter den tilldelats, vilket det ankommer på den hänskjutande domstolen att undersöka.**

Underskrifter